

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.352.2025
Warszawa, 13 listopada 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11963 Pani Poseł Joanny Muchy wraz z innymi Posłami w sprawie skuteczności działań syndyków - przedstawiam stanowisko Ministra Sprawiedliwości.

Ad 1

Ministerstwo Sprawiedliwości nie dysponuje danymi wskazującymi, jaki jest średni poziom zaspokojenia wierzycieli w Polsce po 10 latach prowadzenia postępowania upadłościowego.

Ad 2

Przyczyny niskiego poziomu odzyskiwania majątku wierzycieli w postępowaniach upadłościowych i restrukturyzacyjnych w Polsce są złożone i wynikają zarówno z uwarunkowań systemowych, ekonomicznych, jak i praktycznych.

Jednym z powodów jest niska efektywność likwidacji majątku. Syndycy często nie są w stanie sprzedać majątku upadłego w sposób maksymalizujący jego wartość. Ponadto sprzedaż aktywów w trybie egzekucyjnym, często w warunkach presji czasowej, prowadzi do znacznego obniżenia ich wartości transakcyjnej. Dodatkowo, brak zainteresowania inwestorów zakupem przedsiębiorstw jako zorganizowanej całości skutkuje rozdrobnioną sprzedażą, co również negatywnie wpływa na wartość masy upadłościowej.

Kolejnym czynnikiem jest ustawowa hierarchia zaspokajania wierzytelności, która – choć uzasadniona społecznie - faworyzuje określone grupy wierzycieli, w szczególności pracowników. W konsekwencji wierzyciele z dalszych kategorii zaspokojenia uzyskują jedynie marginalne kwoty, co w praktyce oznacza brak realnego odzysku.

Duży wpływ na poziom odzyskiwania majątku wierzycieli ma również niska aktywność samych wierzycieli. Często nie zgłaszają oni wierzytelności w ustawowych terminach, nie uczestniczą w zgromadzeniach wierzycieli ani nie korzystają z przysługujących im instrumentów prawnych - co ogranicza ich wpływ na przebieg postępowania i możliwości dochodzenia roszczeń.

Nie bez znaczenia jest również czas trwania postępowania upadłościowego, który także generuje koszty postępowania, a te z kolei obniżają wartość masy upadłościowej.

Odnosząc się bezpośrednio do kwestii wysokości kosztów postępowania upadłościowego należy wskazać, iż w Ministerstwie Sprawiedliwości prowadzone są prace o charakterze legislacyjnym, mające na celu dostosowanie regulacji w zakresie kosztów postępowania do realiów praktyki oraz zapewnienie ich adekwatności do celów postępowania upadłościowego.

Warto zaznaczyć, że kwestie sprawnego wymiaru sprawiedliwości, w tym przewlekłości postępowań, są przedmiotem analiz Ministerstwa. Chociaż prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe w Polsce przeszło istotne zmiany, to Ministerstwo Sprawiedliwości dostrzega potrzebę dalszej reformy – zarówno legislacyjnej, jak i instytucjonalnej i działania w tym kierunku są podejmowane. Jednak ich skuteczność będzie zależna od efektów wdrożenia konkretnych rozwiązań oraz poprawy praktyki sądowej i aktywności wierzycieli.

Ad 3

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe¹, dalej p.u., osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego pełniącą funkcję syndyka podlega nadzorowi ze strony sądu, sędziego-komisarza oraz kontroli ze strony rady wierzycieli (art. 205 ust. 1 p.u.).

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o licencji doradcy restrukturyzacyjnego² wprowadzony został nadzór administracyjny Ministra Sprawiedliwości nad osobami posiadającymi licencję doradcy restrukturyzacyjnego. Zwiększenie nadzoru ponad przewidzianym w przepisach prawa upadłościowego oraz prawa restrukturyzacyjnego uzasadnione było rosnącą liczbą tych postępowań, a także finansowaniem wielu postępowań przez Skarb Państwa, poprzez przyznawanie zaliczek na pokrycie kosztów postępowania czy wprowadzeniem uproszczonych trybów postępowań insolwencyjnych, których tokiem kieruje doradca restrukturyzacyjny.

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 794

² Dz. U. z 2019 r. poz. 912

Zgodnie z treścią art. 20b ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o licencji doradcy restrukturyzacyjnego³, dalej u.l.d.r., Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór nad doradcami restrukturyzacyjnymi osobiście lub za pośrednictwem służby nadzoru.

W skład służby nadzoru wchodzi: sędziowie, referendarze sądowi, prokuratorzy delegowani do Ministerstwa Sprawiedliwości, upoważnieni biegli rewidenci lub pracownicy Ministerstwa Sprawiedliwości posiadający licencję doradcy restrukturyzacyjnego.

Minister Sprawiedliwości podejmuje czynności z urzędu i z zastrzeżeniem postanowień art. 20 ust. 1 zd. 2 u.l.d.r., ma kompetencję do badania wszelkich zachowań doradcy restrukturyzacyjnego w związku pełnioną funkcją. W toku czynności wyjaśniających doradca może zostać zobowiązany do przedstawienia wytworzonej dokumentacji oraz ksiąg handlowych, w tym dokumentacji księgowej przedsiębiorców, wobec których były lub są prowadzone postępowania restrukturyzacyjne lub upadłościowe, a w których osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego wykonuje lub wykonywała czynności nadzorcy, zarządcy lub syndyka.

Natomiast, już w toku postępowania administracyjnego w przedmiocie cofnięcia licencji Minister Sprawiedliwości zarządza przeprowadzenie wizytacji obejmującej pełną działalność osoby posiadającej licencję doradcy restrukturyzacyjnego bądź lustracji obejmującej jej wybrane zagadnienia.

Uprawnienia nadzorcze Ministra Sprawiedliwości nad działalnością osób posiadających licencję doradcy restrukturyzacyjnego obejmują:

1. zawiadomienie sędziego-komisarza, w związku ze stwierdzonymi uchybieniami w wykonywaniu czynności przez osobę posiadającą licencję doradcy restrukturyzacyjnego,
2. złożenie zawiadomienia, na zasadach ogólnych, o możliwości popełnienia przestępstwa,
3. powiadomienie osób, które mogły być poszkodowane zachowaniem doradcy restrukturyzacyjnego, o przysługujących im roszczeniach cywilnoprawnych,
4. zawieszenie praw z licencji doradcy restrukturyzacyjnego i cofnięcie licencji doradcy restrukturyzacyjnego, przy stwierdzeniu przez Ministra Sprawiedliwości uchybień polegających na uporczywym bądź rażąco naruszeniu prawa.

Rozstrzygnięcie zapada w drodze decyzji administracyjnej, po uprzednim wysłuchaniu doradcy restrukturyzacyjnego.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1007

Informuję również, że służba nadzoru aktualnie prowadzi postępowania kontrolne wobec 160 doradców restrukturyzacyjnych, w toku jest 5 postępowań administracyjnych prowadzonych w sprawie cofnięcia licencji, wobec 3 doradców restrukturyzacyjnych Minister Sprawiedliwości podjął decyzję o cofnięciu licencji (dwie decyzje zaskarżone zostały do wojewódzkiego sądu administracyjnego, jedna jest prawomocna).

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/